

МУЗИКА ЯК МИСТЕЦТВО АНОТОВАНОГО СЕНСУ

Р. В. Кириченко, кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної освіти в сфері технологій та дизайну

Д. В. Білоцька, студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: музика, музичне мистецтво, психологічно-емоційний стан, вплив музики.

Музика – один із найпрекрасніших видів мистецтва та питання її впливу на психіку людини почали задаватися ще з давніх часів, коли люди помітили сильний вплив звуків. Кожна людина, навіть якщо вона не відчуває потребу постійно слухати музику і тим самим закривається від зовнішнього світу, стикається з нею щодня. Розвиток музики пов'язаний з розвитком здібностей самої людини. Музика, як вид мистецтва, сприяє становленню особистості, передаючи їй накопичені культурою цінності, норми, ідеали, розвиваючи у людині творчість, творчу активність.

Крім впливу на мозок, коливання певної частоти можуть безпосередньо впливати на функціонування окремих органів та організм у цілому. Музика здатна підвищити або знизити вміст гормонів у крові. Так музика у якихось випадках підвищує зміст дофаміну в організмі людини. Вплив музики на психіку багато в чому залежить від таких факторів як: ритмічність, тональність, рівень гучності, високі або низькі частоти, різкі перепади, набір інструментів чи комп'ютерна музика, текст.

Звук має частоту, інтенсивність, темп, ритм, тембр та тональність. Кожна з цих характеристик обробляється різними ділянками мозку. Частота та інтенсивність – це основні характеристики, сприймаються людиною на не підсвідомому рівні. Ліва півкуля обробляє тональність та ритм. А права – мелодію та тембр. Темп обробляють обидві півкулі. Можна резюмувати, що при прослуховуванні музики активізуються всі відділи мозку одночасно, спільно функціонують права та ліва півкулі. Також заняття музикою у будь-якому віці мають сильний вплив на розвиток людини.

Аналіз різних музичних стилів у науковому дослідженні є ключовим етапом для розуміння того, як звуковий ландшафт може впливати на емоційний стан та сприйняття слухача. Це комплексне дослідження включає в себе різноманітні аспекти, такі як темп, ритм, гармонія, та звукова інтенсивність, для визначення того, як різні музичні жанри можуть викликати різні емоційні реакції та враження. Одним з ключових аспектів аналізу є вивчення темпу музичних композицій. Швидкі темпи, характерні для таких жанрів, як техно чи панк-рок, можуть викликати високий рівень енергії та збудливість, стимулюючи активність слухача. Навпаки, спокійні темпи,

притаманні жанрам, наприклад, класичної або амбієнтної музики, можуть сприяти розслабленню та викликати спокійні емоції. Ритмічна структура також має велике значення у формуванні емоційної реакції на музику. Жанри, які базуються на виразній ритміці, такі як латиноамериканська музика чи електроніка, можуть викликати танцювальні рухи та підвищити настрій. З іншого боку, більш складна ритміка у джазі або фанку може викликати відчуття інтелектуального задоволення. Гармонічні структури в музиці важливі для створення атмосфери та настрою. Мажорні та мінорні акорди можуть викликати відчуття радості чи туги відповідно, впливаючи на емоційний стан слухача. Музичні стилі, такі як рок чи метал, можуть використовувати важкі та агресивні гармонії, щоб створити енергійну та потужну атмосферу. Звукова інтенсивність та динаміка грають ключову роль у формуванні вражень від музичних творів. Сприйняття гучності може впливати на емоційні реакції слухача: від враження могутності та потужності до відчуття інтимності при менших гучностях. Результати аналізу різних музичних стилів показують, що вони можуть викликати широкий спектр емоцій та вражень. Такий різноманітний емоційний вплив може бути використаний у музичній терапії, культурному контексті, та навіть у сфері розваг для створення різноманітних емоційних досвідів для слухачів. [2]

Можливість передавати думки та емоції людини засобами музичного мистецтва обґрунтовувалась науковцями фізично та біологічно зумовленим зв'язком звукових проявів людини з його психічною діяльністю (особливо емоційною), а також активності звуку, як подразника та сигналу до дії. В деяких відношеннях музика вважається аналогічною мовленню людини, коли внутрішній стан людини та його відношення виражається за допомогою зміни ряду характеристик звучання його голосу при висловлюванні.

Дослідження впливу музичного мистецтва на емоційний світ та суспільство має важливе значення для розуміння ролі музики в формуванні культурних, соціальних та психологічних аспектів життя людини.

Для вивчення впливу музики на психоемоційний стан здобувачів вищої освіти нами було проведено анкетування, у якому взяли участь 20 студентів факультету мистецтв і моди кафедри професійної освіти в сфері технологій та дизайну, віком від 18 до 20 років. Аналізуючи результати опитування було виявлено, що на запитання «Якщо у Вас є вільний час, чи ви надаєте перевагу музиці?» 80% респондентів надали стверджувальну відповідь, 20% зазначили, що іколи надають перевагу прослуховуванню музики. Щодо часу, який студенти відводять для прослуховування музики відповіді розподілилися наступним чином: 35% з них відповіли, що слухають музику по кілька годин на день, 45% – кожний день, але потроху та 20% опитаних слухають музику не кожен день. На запитання «Оцініть, будь ласка, значимість музики у Вашому житті» більшість опитаних студентів 70%

відповіли, що музика є дуже важливою частиною їх життя, 20% респондентів – нейтрально ставляться до музики, для 10% – музика не дуже важлива. Ці результати показують, наскільки важливою частиною нашого життя стала музика. Багатьом музика потрібна, щоб заглушити власні думки, а комусь, щоб убезпечитися від зовнішньої середовища. 90% здобувачів вищої освіти зазначають, що після прослуховування улюбленої музики почувають себе краще, лише 10% – не погоджуються з цим твердженням. Також у ході дослідження ми з'ясували, що у 40% студентів найчастіше з'являється бажання слухати музику, коли вони чудово себе почувають, 30% опитаних музика потрібна для натхнення, 15% респондентів музика допомагає долати пригнічений стан та ще 15% студентів обирають прослуховування музики для заспокоєння. (Рис.1)

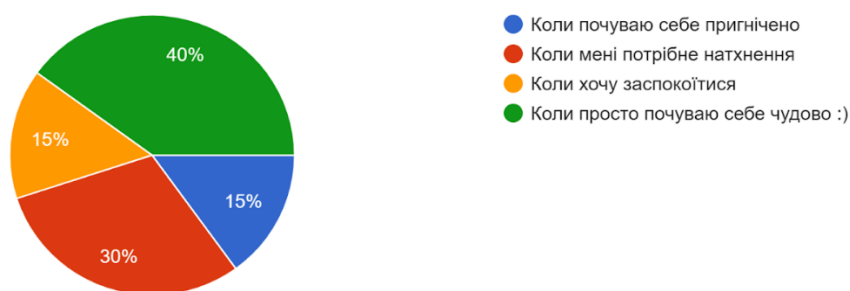

Рис. 1. Відповіді на запитання «В якому випадку у Вас найчастіше з'являється бажання слухати музику?»

Варто зазначити, що 90% опитаних погоджуються з твердженням, що музика допомагає розслабитися, лише 10% – обрали відповідь «скоріше не погоджуюсь»; 85% студентів музика допомагає розвантажитись, 15% – скоріше не допомагає; 75% здобувачів вищої освіти слухають музику, щоб отримати натхнення та нові ідеї, 25% – не погодились з цим твердженням; 80% опитаних слухають музику, щоб забути про свої проблеми, 20% – не погоджуються з цим твердженням. Відповідаючи на запитання «Яку музику Ви слухаєте для підняття настрою?» 55% здобувачів освіти обирають енергійну музику, що викликає високий рівень енергії та збудливість, стимулює активність слухача, 45% – спокійну, що сприяє розслабленню та викликає спокійні емоції.

Слід зазначити, що у 80% студентів після прослуховування спокійної, наприклад, класичної музики або природних звуків, було помітно зниження рівня стресу, 20% – частково погодились з цим твердженням. Також були присутні позитивні зміни в їхній поведінці та загальному почутті. Дослідження підтверджує важливу роль музики в підтриманні психічно-емоційного здоров'я. Ці результати показують, що музика може бути ефективним інструментом для зменшення стресу, втоми та покращення емоційного стану.

Висновки. За результатами дослідження встановлено, що музика, яка оточує нас всюди і супроводжує щодня, допомагає сублімувати та пережити емоції, не накопичуючи їх у собі. Також зазначимо, що музика здатна посилювати емоції, благотворно впливає на мислення та розвиток творчих здібностей, має терапевтичний ефект. Із найрізноманітнішої музики, на підставі своїх переваг, людина сама вибирає яку музику слухати. Звідси можна зробити висновок, що вплив музики на психіку людини в першу чергу залежить від самої людини, її характеру, особистісних якостей, життєвого досвіду та емоцій, а також від соціальної ситуації її існування. Музика впливає на людину, виховує її почуття, формує смаки. Музика – це дар, який може збагатити наше життя багатьма способами. Музика може викликати радість, задоволення, відчуття спокою або смутку. Вона може бути ефективним інструментом для полегшення стресу та підвищення настрою.

Музика – цінний інструмент, який може позитивно впливати на життя студентів. Вона може покращити їх емоційний стан, соціальні зв'язки та особистісний розвиток. Студенти повинні скористатися можливістю використовувати музику для покращення свого самопочуття та розвитку особистості.

Список використаних джерел

1. Баженов І. Вплив музики на емоційний стан людини. Наукові записки Національного університету «Львівська політехніка», 2019. С. 128-132.
2. Дудник Є.І. Вплив музичного мистецтва на емоційний світ людини та суспільство. Витоки педагогічної майстерності: журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. Випуск 32. С.88-94.

УДК 004.55, 333.47

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ВИРОБНИЦТВІ МЕДІА КОНТЕНТУ

Р. Ю. Осауленко, кандидат фізико-математичних наук,
здобувач вищої освіти
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: штучний інтелект (AI або ШІ), deepfake, медіа контент

Враховуючи неймовірну вибухову швидкість розвитку штучного інтелекту, та широту його застосування, ми розглянемо не позитивні моменти, які може нам надати нейронна мережа, про них і так максимально